

Miljøtilladelse

Lundsbjergvej 3, 6760 Ribe

03-06-2026

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: MIS-26/000627

Sagsansvarlig: Thomas Løkkebø

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
TILLADELSE TIL ETABLERING AF NY MØDDINGSPLADS OG ENSILAGEPLADS, UDVIDELSE AF EKSISTERENDE STALD SAMT DRIFT AF HUSDYRPRODUKTIONEN	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	9
MEDDELELSESPLIKT.....	10
ØVRIGE FORHOLD	10
OFFENTLIGGØRELSE.....	10
KLAGEVEJLEDNING	10
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	12
INDLEDNING	12
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	12
Samdrift med andre husdyrbrug	12
Husdyrbrugets beliggenhed.....	13
Driftsbygninger.....	16
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	17
Foder	18
Husdyrgødning	19
Ressourceforbrug.....	20
Affald	21
Spildevand/restvand	21
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	22
Lugt	22
Støj og rystelser	24
Transport.....	25
Støv, fluer og skadedyr	27
Lys.....	28
Driftsforstyrrelser og uheld	28
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR.....	29
Landskab og kulturmiljø.....	29
Ammoniakupåvirkning af naturområder	31
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	34
HØRING	35
SAMLET VURDERING	35

Indledning

Miljøtilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrproduktionen på Lundsbergvej 3, 6760 Ribe i forbindelse med overgang til stipladsmodellen, mindre udvidelse af eksisterende stald, ny møddingsplads og ny ensilageplads. Vilkårene sikrer, at husdyrbrugets drift med det ansøgte kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ansøgningen. Denne beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til miljøtilladelse har været i offentlig høring i 2 uger. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Tilladelse til etablering af ny møddingsplads og ensilageplads, udvidelse af eksisterende stald samt drift af husdyrproduktionen

Esbjerg Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Lundsbjergvej 3, 6760 Ribe kan etablere ny møddingsplads og ensilageplads, udvide eksisterende stald samt overgå til drift efter stipladsmodellen som ansøgt.

Tilladelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet med 30 m² i eksisterende Stald 1.
- Et samlet produktionsareal på 1.332 m² i eksisterende stalde.
- Etablering af ny møddingsplads.
- Etablering af ny ensilageplads.

Tilladelsen meddeles efter § 16b i husdyrbrugloven¹.

Dispensation fra afstandskrav

Der meddeles dispensation fra afstandskravet på 15 m til ændringer i eksisterende Stald 1, ca. 5 m fra beboelse på samme ejendom. Dispensation meddeles efter § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Tilladelsen gives til husdyrbruget beliggende på Lundsbjergvej 3, 6760 Ribe. Matrikel nr. 29a, Høm By, Seem. Ejendomsnummeret er 9543939. Bedriftens CVR nr. er 30289943 og CHR nr. er 45744. Husdyrbruget ejes og drives af Svend Schøler, Spandetvej 30, 6760 Ribe.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 255665. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Stald 1	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	30 (NY)
	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	259
	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	747
Stald 2 dybstrøelse	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	168
Stald 3 dybstrøelse	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	128
Samlet produktionsareal		1.332

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

Dyretype og staldsystemer, som kan indgå i flexgrupper, skal være som beskrevet nedenfor:

Flexgruppe	Dyretype og staldsystem
Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
	Heste. Dybstrøelse
	Får og geder. Dybstrøelse
Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

- Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealet størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.
- Der skal senest en måned efter ibrugtagning af nyt produktionsareal indsendes målfaste tegninger af produktionsarealet. Med ibrugtagning menes at der er indsat dyr på produktionsarealet.

Indretning og drift

- Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
- Husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

- Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslagre	Gødningstype	Tilladt areal	Miljøteknologi % NH ₃ effekt
Gyllebeholder 1 (eksisterende)	Ingen krav	104 m ²	Nej
Gyllebeholder 2 (eksisterende med telt-overdækning)	Ingen krav	437 m ²	50 %
Møddingsplads (NY)	Kvæg, heste, får og geder	225 m ² overfladeareal 200 m ² gødningstype	Nej

- Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Nye anlæg og landskabelige værdier

9. I den eksisterende Stald 1 må der udvides med 30 m² sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) til dyregruppen alle kvæg.
10. Der kan etableres en ny møddingsplads på 225 m² (9 x 25 m) på den hidtidige ensilageplads. Møddingspladsen skal placeres som anført på kort 2.
11. Der kan etableres en ny ensilageplads på ca. 285 m² (15 x 19 m) på den hidtidige kalveplads. Ensilagepladsen skal placeres som anført på kort 2.
12. Langs Toftlundvej skal der være en beplantning i tre rækker. Der skal anvendes hjemmehørende løvfældende træer og buske i beplantningen. Hvis beplantningen ikke allerede er etableret, skal det ske i førstkommande plantesæson efter miljøtilladelsen er meddelt. For placering se grøn linje på kort 6.

Det eksisterende hegn jf. rød linje på kort 6 skal bevares.

Al beplantning skal vedligeholdes og om nødvendigt genplantes.

Ressourceforbrug

13. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
14. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
15. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

16. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.
17. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ammoniakfordampning

18. Gyllebeholder 2 skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
19. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.

Lugt

20. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
21. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.

Støj

22. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet end faste tekniske installationer.

23. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
24. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

25. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

26. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
27. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

28. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Uheld

29. Der skal forefindes en beredskabsplan, som kan fremvises på forlangende. Beredskabsplan skal fastlægge, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Udnyttelse og bortfald

En tilladelse efter §16b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Miljøtilladelsen gælder fra meddelelsesdatoen, da produktionen overgår til stipladsmodellen.

Hvis en tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte

eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens tilladelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne tillades vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 3. juni 2026 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoeringsportal>).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 1. juli 2026.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af tilladelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøtilladelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøtilladelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Lundsbjergvej 3, 6760 Ribe har søgt om overgang til stipladsmodellen, mindre udvidelse af eksisterende stald, ny møddingsplads og ny ensilageplads.

Denne del af tilladelsen indeholder en nærmere beskrivelse af ansøgningen og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning². Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøger, Svend Schøler, ønsker ny miljøtilladelse for at opnå størst mulig fleksibilitet i sammensætningen af besætningen på ejendommen. Det er planen, at der fremover skal være opdræt på ejendommen. Med det ansøgte vil der dog være mulighed for malkekøer på ejendommen, hvilket er beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Der skal ikke foretages bygningsmæssige ændringer. Der søges om en udvidelse af produktionsarealet med 30 m² i den eksisterende Stald 1. Det er for at have mulighed for at rykke nakkebommen og evt. gøre nogle tværgange bredere for at overholde dyrevelfærdskrav. Den kalveplads der hidtil har været tilladelse til tages ud af drift og ændres i stedet til ny ensilageplads. En del af den hidtidige ensilageplads ansøges som ny møddingsplads til midlertidig opbevaring af dybstrøelse.

På vegne af ansøger har SAGRO I/S den 26. februar 2026 indsendt ansøgning om miljøtilladelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger og der har været mailkorrespondance med ansøger / ansøgers konsulent. Det endelige ansøgnings-skema har nr. 255665 og er version 3.

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugene godkendes samlet.

To husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 m eller derunder.

² Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Er afstanden mellem husdyrbrugene mere end 100 m, er husdyrbrugene forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger.

Der ligger ikke andre husdyrbrug indenfor en afstand af 100 m fra Lundsbergvej 3. Nærmeste andet husdyrbrug ligger på Toftlundvej 87 mere end 500 m fra Lundsbergvej 3. Det fremgår af ansøgningen, at 50 % af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger er på 32 m. Afstanden mellem Lundsbergvej 3 og nærmeste andet husdyrbrug er dermed større end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger. Der er således ikke tale om, at Lundsbergvej 3 er forureningsmæssigt forbundet med husdyrbruget på Toftlundvej 87.

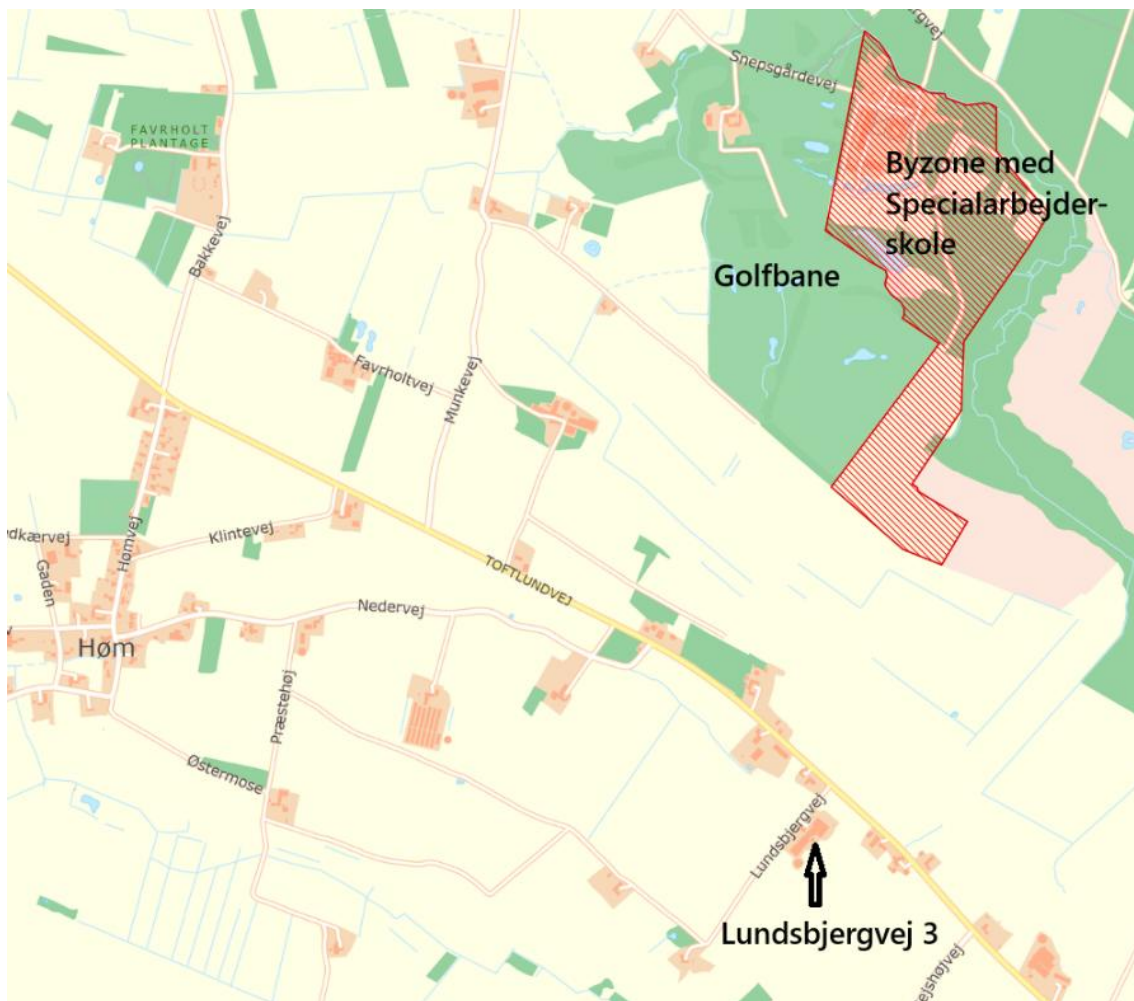
Det fremgår af ansøgers miljøtekniske beskrivelse, at udover Lundsbergvej 3 ejer og driver ansøger også Spandetvej 30, 6760 Ribe med malkekvæg. De to husdyrbrug er beliggende med en afstand på ca. 1,1 km. På baggrund af afstanden mellem de to husdyrbrugs anlæg vurderer Esbjerg Kommune, at de to husdyrbrug ikke er forureningsmæssigt forbundne. Da kriteriet om forureningsmæssigt forbundne ikke er opfyldt, er det ikke relevant at se på, om husdyrbrugene er teknisk eller driftsmæssigt forbundne.

Esbjerg Kommune meddeler således en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Lundsbergvej 3, 6760 Ribe.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbrugets anlæg er beliggende i landzone i rammeområde "35-060-050 Jordbrug ved Toftlundvej og Lundsbergvej" i Esbjerg Kommuneplan 2026-2038. Området er udlagt til Jordbrugsområde: Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 760 m fra eksisterende byzoneområde med Specialarbejderskole. Landsbyen Høm ligger ca. 1,9 km vest for husdyrbruget.

Nærmeste nabobeboelse er Toftlundvej 78 og Toftlundvej 82, der henholdsvis ligger ca. 115 m og 140 m fra husdyrbruget.

Husdyrbruglovens § 6, 7 og 8 fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel. Afstanden er målt fra ny møddingsplads, ensilageplads eller Stald 1, hvor der skal ske en udvidelse af produktionsarealet.

Nærmeste	Afstand (m)	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	115	Til Toftlundvej 78 fra ensilageplads	50 m
Lokalplanområde	760	Specialarbejderskole og golfbane	50 m
Byzoneområder	760	Område med Specialarbejderskole	50 m
Sommerhusområde	Mere end 50	Ikke noget i nærheden	50 m
Naboskel	30	Fra ensilageplads	30 m
Beboelse på samme ejendom	5	Fra eksisterende Stald 1, der udvides	15 m
Levnedsvirksomhed	Mere end 25	Ikke nogen i nærheden	25 m
Almen vandindvindingsanlæg	Mere end 50	Ikke nogen i nærheden	50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	Mere end 25	Ikke nogen i nærheden	25 m
Vandløb	Mere end 15	Ingen vandløb i nærheden	15 m /100 m for gyllebeholder til åbent vandløb
Dræn	Mere end 15	Ingen dræn i nærheden	15 m
Sø	Mere end 15	Ingen sø i nærheden	15 m/100 for gyllebeholder til sø > 100m ²
Offentlig vej	30-60	Lundsbjergvej og Toftlundvej	15 m
Kategori 1 og 2 natur	Mere end 10	Ikke noget i nærheden	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Afstandskrav i § 8 i husdyrbrugloven (afstande til naboskel, vandløb, søer, boringer, vej og beboelse på samme ejendom) gælder for nye stalde, gyllebeholdere og lignende samt ved ændringer i eksisterende anlæg, der medfører forøget forurening.

I den eksisterende Stald 1 udvides produktionsarealet med 30 m², hvilket medfører forøget forurening, da lugt- og ammoniakemissionen fra stalden stiger. Stald 1 er eksisterende og er tidligere godkendt med en placering på ca. 5 m fra beboelse på samme ejendom, hvor afstandskravet er 15 m. Der er søgt om dispensation fra afstandskravet.

Dispensation fra afstandskrav til beboelse på samme ejendom

Ansøger har i sin miljøtekniske beskrivelse gjort rede for afstandsforhold. Stuehuset ligger ca. 5 m fra Stald 1. Der søges om dispensation for afstandskravet til beboelse på samme ejendom i forbindelse med en udvidelse af produktionsarealet i Stald 1 på 30 m². Udvidelsen er ansøgt for at have mulighed, for at rykke nakkebommen og evt. gøre nogle tværgange bredere, for at overholde dyrevelfærdskrav. Denne begrænsede udvidelse kan ikke laves andre steder end i den eksisterende stald.

Afstandskravet til beboelse på samme ejendom er begrundet i miljøhensyn for beboerne, da der kan opleves gener fra lugt, støj, støv og skadedyr fra stalden. Esbjerg Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionsarealet i Stald 1 på 30 m² med forøget forurening kan medføre en større risiko for disse gener. Det vurderes, at ansøger eller eventuelle lejere i stuehuset er klar over, at der er et fortsat kvæghold ligesom en forøgelse af gener ikke vil kunne skelnes fra det hidtidige kvæghold i den eksisterende stald. Dermed vurderes, at udvidelsen af produktionsarealet ikke vil medføre væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Der er tale om en mindre udvidelsen af produktionsarealet af hensyn til dyrevelfærdskrav og der er ikke vurderet på alternative muligheder. Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke findes reelle alternativer, da den begrænsede udvidelse ikke kan ske andre steder end i den eksisterende Stald.

Med baggrund i ovenstående meddeler Esbjerg Kommune i medfør af Husdyrbrugslovens § 9, stk. 3 dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 6 dispensation fra afstandskravet på 15 m til udvidelsen af produktionsarealet i Stald 1 på 30 m² ca. 5 m fra beboelse på samme ejendom. Der stilles ikke særskilte vilkår i forbindelse med dispensationen, da vilkår om lugt, støj, støv, skadedyr mv., der er stillet i anden sammenhæng vurderes at være dækkende i forhold til gener.

Kommunen skal foretage høring i forbindelse med dispensation fra afstandskrav. Høringen er sket i forbindelse med den generelle partshøring.

Driftsbygninger

Der skal ikke foretages bygningsmæssige ændringer. Der søges om en udvidelse af produktionsarealet med 30 m² i den eksisterende Stald 1. På en del af den hidtidige ensilageplads etableres en ny møddingsplads til midlertidig opbevaring af dybstrøelse. Kalvepladsen, der hidtil har været tilladelse til, tages ud af drift og ændres i stedet til ny ensilageplads.

På ejendommen vil der være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
1	Eksisterende Stald 1	2.070 m ² bygning med produktionsareal på 1.036 m ²
2	Eksisterende Stald 2 dybstrøelse	186 m ² bygning med produktionsareal på 168 m ²
3	Eksisterende Stald 3 dybstrøelse	128 m ² bygningsdel med produktionsareal på 128 m ²
4	Ny ensilageplads (tidligere kalveplads)	ca. 285 m ² (15 x 19 m)
5	Eksisterende foderlade	Ca. 850 m ²
6	Stuehus	
7	Eksisterende gyllebeholder 1	104 m ² / 325 m ³
8	Eksisterende gyllebeholder 2 med teltoverdækning	437 m ² / 1.758 m ³
9	Eksisterende ensilageplads	Ca. 300 m ²
10	Eksisterende ensilageplads	Ca. 200 m ²
11	Ny møddingsplads (på hidtidig ensilageplads)	225 m ² (9 x 25 m)
A	Plads til døde dyr	-
B	Eksisterende kraftfodersiloer	2 udendørs opretstående siloer

Tabel 2. Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Kort 2: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Stalde og produktioner			
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktion	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift			
Stald 1	2.070	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	30
		Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	259
		Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	747
Stald 2 dybstrøelse	186	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	168
Stald 3 dybstrøelse	128	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	128
Sum			1.332
Nudrift og 8 års drift			
Stald 1	2.070	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	259
		Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	747
Stald 2 dybstrøelse	186	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	168
Stald 3 dybstrøelse	128	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	128
4 Kalveplads	309	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	50
Sum			1.352

Tabel 3. Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Miljøgodkendelse efter § 12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug til en udvidelse af kvægbruget. Afgørelsen er meddelt den 20. marts 2018. Etablering af en 3. gyllebeholder og et maskinhus er ikke realiseret.
- Accept efter anmeldeordningen til skift i dyretype fra jerseykøer med opdræt til opdræt, stor race uden ændringer af anlægget. Afgørelsen er meddelt den 6. august 2025.

Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt. Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift er angivet som nettoareal, dvs. at nakkebomsarealer og drikkekar er fraregnet.

I ansøgningen er der medsendt en skitse med nærmere beskrivelse af produktionsarealet i de enkelte stalde. Skitsen er ikke læsevenlig og er derfor ikke gengivet, men gemmes i kommunens journaloplysninger om sagen.

I tilladelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretypen og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Foder

Ansøger oplyser, at kraftfoder og mineraler opbevares indendørs i foderladen eller i udendørs lukkede siloer. Hovedparten af ensilagen opbevares i plansiloer, men der kan også forekomme opbevaring af ensilage i markstakke eller i wrapballer. Der vil blive opbevaret og blandet foder på Lundsbergvej 3 som også skal bruges på ansøgers anden ejendom på Spandetvej 30 og omvendt.

Etablering og drift af ensilageopbevaring, herunder ensilage i markstakke, skal ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. På husdyrbrug opbevares ensilage på ensilageplads eller i marken. I forbindelse med opbevaring af ensilage på markarealer, fastsætter husdyrgødningsbekendtgørelsen krav om, at næringsstoffer fra ensilagerester og lignende skal kunne optages af de efterfølgende afgrøder.

Det er kommunens vurdering, at opbevaringen af ensilage er tilstrækkelig reguleret ved reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, og at der ikke er behov for at fastsætte yderligere vilkår.

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen er der oplyst følgende om lager og gødning:

Opbevaringslagre				
Navn	Lager-type	Størrelse	Areal (m ²)	Miljøteknologi % NH ₃ effekt
Gyllebeholder 1 (eksisterende)	Flydende		104	
Gyllebeholder 2 (eksisterende med teltoverdækning)	Flydende		437	50 %
Møddingsplads (NY)	Fast	225 m ² (9 x 25 m)	225 m ² overfladeareal 200 m ² gødningstype	

Tabel 4. Oversigt over opbevaringslagre og gødning.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøtilladelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Ejendommens Gyllebeholder 2 er forsynet med fast teltoverdækning. Der er BAT-krav i tidligere miljøgodkendelse og overdækning af gyllebeholderen medvirker til en lavere ammoniakfordampning. Der stilles derfor vilkår om, at Gyllebeholder 2 fortsat skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle, og skader skal repareres.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Såfremt der opstår behov for oplag af kompost i marken skal det ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter

krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Ressourceforbrug

Vand

Ansøger har i sin miljøtekniske beskrivelse oplyst, at vandforbruget primært er drikkevand til besætningen, som vil bestå af opdræt. Der er mulighed for at holde malkekvæg og hvis det mod forventning bliver aktuelt, vil der være et større vandforbrug som følge af malkning mv.

Husdyrbruget forsynes med vand fra privat alment vandforsyningsanlæg.

Det er oplyst, at vandinstallationer efterses dagligt for at sikre mod vandspild. Ligesom eventuelle lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Energi

Det er oplyst, at der er elforbrug til rundskyl på gylle og belysning m.v. Der er naturlig ventilation i staldanlæg, så der anvendes ikke energi til ventilation. Dele af belysningen er LED. Hvis der mod forventning skal være malkekvæg vil der tillige være elforbrug til malkning og mælkekøling.

Olie

Det er oplyst, at diesel til maskiner p.t. opbevares på ejers anden ejendom på Spandetvej 30. Hvis det på et senere tidspunkt bliver aktuelt med olieopbevaring på ejendommen, vil det ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Eventuelle olietanke på ejendommen er omfattet af olietankbekendtgørelsen³ om indretning, etablering og drift af heraf.

Hvis der skal foregå tankning af diesel på ejendommen, er det reguleret med vilkår om, at det skal ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamlles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Ligesom, at der ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier ikke må opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.

Kemikalier og pesticider

Ansøger har oplyst, at der ikke anvendes kemikalier på ejendommen og der opbevares ikke pesticider. Hvis der mod forventning skal være malkekvæg, vil der vil der være kemikalier i form rengørings- og desinfektionsmidler til malkeanlægget. Rengørings- og desinfektionsmidler vil blive opbevaret efter leverandørens anvisninger.

Såfremt der skal der skal opbevares olier og kemikalier er det reguleret med vilkår om, at det skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Medicin

Det er oplyst, at medicin opbevares i et køleskab i forrummet til stalden. Eventuelle medicinrester, skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder og afleveres til dyrlægen eller en anden godkendt aftager af farligt affald.

³ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det oplyste om ressourcer ikke fraviger, hvad der må forventes i forhold til det ansøgte. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Ansøger har i sin miljøtekniske beskrivelse oplyst om diverse affaldsfraktioner fra husdyrbruget. Det er oplyst, at affaldet kildesorteres og at størstedelen af affaldet køres til ansøgers anden ejendom på Spandetvej 30, hvorfra det bortskaffes via kommunale ordninger, modtagestation, genbrugsplads eller anden godkendt modtager.

Korrekt opbevaring og bortskaffelse af affald sikrer mindst mulig belastning af miljøet. Opbevaring skal ske således, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø herunder jord, overfladevand og grundvand. Affaldet skal bortskaffes enten til genanvendelse/genbrug, forbrænding med nyttiggørelse af energien eller deponering.

Alle har pligt til at kildesortere affald. Genanvendelse/genbrug har højeste prioritet, mens deponering kun benyttes, hvis affaldet ikke kan genanvendes/genbruges, ikke er forbrændingseget, eller det ikke skal specialbehandles.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøtilladelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

Spildevand/restvand

Ansøger har i sin miljøtekniske beskrivelse oplyst, at der ikke skal ske ændringer på afløbsforholdene. Følgende er oplyst:

- Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygninger.
- Alt processpildevand fra driftsbygningerne ledes til gylletank. Det omfatter vaskvand fra rengøring af stalde (malkestald), inventar og drikkevandsspild. Opsamling af spildevand sker via afløb til opsamlingstank/gyllekanal. Rengøringsvand, drikkevandsspild mv. er indregnet i normtal for gødningsproduktion.
- Vand fra plansiloer opsamles i brønd som pumpes til den lille gyllebeholder. Vand fra betonpladsen med kalvehytter, der nu bruges til ensilage, opsamles ligeledes og pumpes til gyllebeholder.
- Overfladevand/tagvand fra bygninger ledes ud på jord til nedsivning.

Kort 3. Oversigt spildevand

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand/restvand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen, og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Resultatet af lugtberegninger fremgår af nedenstående tabel.

Bebyggelse	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt?
Toftlundvej 82 Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt	FMK	64,3	197,3	Ja
Hømvej 43 i landsbyen Høm Samlet bebyggelse	FMK	114,2	1.949,7	Ja
Område med Specialarbejderskole Byzone	FMK	203,2	852,6	Ja

Tabel 5. Resultat af lugtberegninger.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Toftlundvej 82 øst for husdyrbruget. Nærmeste samlede bebyggelse er Hømvej 43 i landsbyen Høm, der ligger mod vest, mens nærmeste byzone er et område med Specialarbejderskole, der ligger mod nord. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Lugtberegninger i ansøgningen viser, at afstandskravene kan overholdes for såvel nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, byzone og samlet bebyggelse. Beskyttelsesniveauet for lugt er dermed overholdt.

På den baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

Det er oplyst, at håndtering af og opbevaring af husdyrgødning kan medføre lugt. Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at gylle og dybstrøelse afhentes til biogas. Afgasset gylle kommer retur i ejendommens gyllebeholdere og andre gyllebeholdere, som ansøger råder over. Dybstrøelse opbevares midlertidigt på møddingspladsen inden afhentning, hvilket typisk kan være 3-4 dage.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle eller til opbevaring af dybstrøelse af hensyn til lugt, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften.

Støj og rystelser

Støj

De væsentligste støjkloder på husdyrbruget vurderes at være interne transportere, pumper, indblæsning af foder i silo, blanding af foder og sæson med ensilering. Hvis der skal være malkekvæg på ejendommen, kan der forekomme støj fra malke- og køleanlæg.

Støj fra transportere er beskrevet og vurderet i nedenstående afsnit om transport.

Ansøger har oplyst, at der ikke er støj fra mekanisk ventilation, da al ventilation er naturlig. Daglig drift, så som håndtering af pumper, gylle, dybstrøelse, indblæsning af foder i silo, blanding af foder mv, sker i dagtimerne.

Det er oplyst, at der blandes foder en gang dagligt og at håndtering og blanding af foder foregår på ensilagepladsen udenfor.

I forbindelse med ensilering der kørsel i udendørs og indendørs ensilagesiloer. Ensilering sker nogle få gange om året. Ansøger har oplyst at det ikke vil være nødvendigt at ensilere udenfor dagtimerne på ejendommen.

Husdyrbrugets anlæg, hvor der udføres udendørs daglige aktiviteter, ligger i en afstand af 115-240 m fra naboen på Toftlundvej 78 og i en afstand af 140-215 m fra naboen på Toftlundvej 82.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøtilladelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i afgørelse nr. 18/05004 vurderet, at det i sager efter husdyrbrugloven som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt at fastsætte støjvilkår med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, idet afstanden til nærmeste naboer oftest vil betyde, at støjgrænserne netop må forventes at kunne overholdes. Det vil således typisk ikke være nødvendigt at foretage støjberregninger eller støjmålinger udført som "Miljømåling - ekstern støj" ved vurdering af støjgener fra et husdyrbrugs almindelige drift.

Esbjerg Kommune har vurderet, om det er sandsynligt, at støjvilkårene vil kunne overholdes med den planlagte daglige drift. Da foderblanding og øvrige støjende aktiviteter sker indenfor dagperioden (kl. 7-18) og foregår i god afstand fra naboer,

vurderes det muligt at overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for disse aktiviteter. Hvis der skal være malkekvæg på ejendommen, vurderes, det at støj fra malke- og køleanlæg kan overholde de vejledende støjgrænser, da anlægget er placeret inde i staldbygningen.

Kommunen har ikke modtaget klager fra naboer om støjgener fra husdyrbrugets drift.

Med baggrund i ovenstående finder Esbjerg Kommune det sandsynligt, at støjgrænserne vil kunne overholdes med den planlagte drift og de fastsatte vilkår for sæsonarbejde med ensilering.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Rystelser

Ansøger oplyser, at brug af maskiner i landbruget i nogle tilfælde kan give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere i ansøgningen.

Det er oplyst i ansøgningsmaterialet, at der i forbindelse med transporter muligvis være kan være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give væsentlige gener for omgivelserne.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at rystelser og vibrationer i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Transport

Ansøger har i sin miljøtekniske beskrivelse oplyst om antal årlige transporter i nudrift og ansøgt drift ligesom der er en beskrivelse og illustration af til- og frakørselsforhold. Se tabel og kort nedenfor

Transporttype	Nudrift	Ansøgt	Kommentar
Levende husdyr	15	65	Stigningen er transport af kvier til og fra ejendommen hvis den skal bruges til opstaldning af opdræt. Ca. 13 af transporterne er dyr til slagteri, som kan ske i tidsrummet fra kl. 22-7, afhængig af slagteriets køreplan.
Afhentning af mælk	365	365	Der er kun transporter med af mælk, hvis der mod forventning kommer malkende køer på ejendommen igen. Kan forekomme hele døgnet afhængig af mejeriets køreplan.
Indkøbt fode	25	25	
Grovfoder	110	110	
Fodertransport med foderblandinger	0	365	Transport med foder mellem Lundsbjergvej 3 og Spandetvej 30.
Halmkørsel	35	30	
Brændstof	10	0	

Udbringning af husdyrgødning	230	200	En del af transporterne kan forekomme i tidsrummet fra kl. 22-7, men normalt vil udbringning af gylle ikke ske om natten.
Afhentning af gylle og dybstrøelse, biogas	0	120	
Handelsgødning	0	0	
Døde dyr	5	5	
Affald	5	5	
Samlet antal transporter	800	1.590	

Tabel 6. Oversigt over årlige transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Kort 4. Til- og frakørselsforhold

Samlet set stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 800 til ca. 1.590. Det er en stigning på 790 transporter. Stigningen skyldes, at der fremover er transporter af dyr og foder til andre ejendomme, samt at der leveres gylle og dybstrøelse til biogas. I opgørelsen er der medtaget daglig afhentning af mælk, da miljøtilladelsen giver mulighed for at indsætte malkekvæg på ejendommen igen. Ansøger har oplyst at det ikke forventes, at der skal være malkende dyr på ejendommen, der er dog mulighed for dette, hvorfor det tages med i vurderingen.

Det samlede antal årlige transporter på 1.590, svarer i gennemsnit til godt 4 transporter om dagen. Hvis der ikke skal være daglig afhentning af mælk vil der i gennemsnit være ca. 3 daglige transporter. Antallet af transporter vurderes ikke at være større end forventeligt for et husdyrbrug af denne størrelse.

Der er 4 indkørsler ind til ejendommen fra Lundsbjergvej, der er en privat fællesvej. Det er oplyst, at alle 4 indkørsler benyttes driftsmæssigt.

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en tilladelse kan der derfor primært stillet vilkår til hvilke af ejendommens adgangsveje, der skal anvendes ved transport til og fra bedriften og at til- og frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter. Det vurderes ikke at være nødvendigt at stille yderligere vilkår til transport.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Støj fra transporter

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af transporter, afstand til naboer og tidsrummet for transporterne.

Det er oplyst, at størstedelen af transporter og interne transporter normalt foregår indenfor normal arbejdstid i dagtimerne på hverdage.

Afhentning af mælk og levende dyr til slagteri følger mejeriet/slagteriets køreplaner og kan derfor også forekomme om natten. Hvis der igen bliver malket på ejendommen, bliver mælk afhentet fra gårdspladsen hvilket er uændret i forhold til nudrift. Afhentning af dyr til slagteri sker fra porten i sydenden af stalden, der ligger længst væk fra nabobeboelse. Udbringning af gylle sker normalt inden for tidsrummet 7-22, men kan også ske om natten. Udbringning vil kun være fra gyllebeholder 2 og den sydligste indkørsel der ligger længst væk fra nabobeboelse.

Ud fra ansøgers oplysninger, vurderes det, at der maksimalt kan forekomme ca. 1 daglig transport om natten, hvilket er uændret i forhold til nudrift. Hvis der ikke skal være malkekvæg på ejendommen, kan der forekomme ca. 13 årlige transporter om natten.

Husdyrbrugets indkørsler ligger i en afstand af 100- 210 m fra nærmeste nabo på Toftlundvej 78. Det vil være de to sydligste indkørsler, der vil skulle benyttes i forbindelse med transporter om natten. Disse to indkørsler ligger ca. 135-210 m fra naboen. Dette vurderes at være i god afstand fra naboen.

Støj fra transport på offentlig vej skal ikke indgå i vurdering af støj fra husdyrbrugets transporter. En privat fællesvej betragtes i støjmæssig sammenhæng også som en offentlig vej.

Med baggrund i ovenstående finder Esbjerg Kommune det sandsynligt, at støjgrænserne vil kunne overholdes i forhold til de planlagte transporter. Støj i forbindelse med transporter reguleres af de fastsatte vilkår til støj.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

Det er oplyst, at der kan opstå støv fra håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget. Der strøs med halm indendørs i dybstrølesarealer. Kraftfoder opbevares indendørs eller i udendørs lukkede siloer. Der kan forekomme støv fra kørsel på grus arealer omkring anlægget.

Det vurderes, at driften, vil kunne foregå uden at det medfører væsentlige støvgener i omgivelserne, da der er god afstand til de nærmeste naboer.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

Det er oplyst, at der foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent. Fluer bekæmpes ved renholdelse samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges. Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Samtidig stilles der vilkår om, at skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Desuden stilles der et generelt vilkår om, at husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Lys

Ansøger har oplyst, at der tændes lys i stalden når det er nødvendigt for arbejdet og i forhold til dyrevelfærd. Der kan være vågelys i staldene døgnet rundt. Der er ingen projektører opsat til udendørsbelysning, som kan virke generende for omkringboende. På driftsbygninger er der opsat enkelte lamper til udendørsbelysning/orienteringslys. I forbindelse med høst kan der forekomme behov for lys efter solnedgang.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærds mæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle eller uheld.

Ansøger har minimeret risikoen for uheld. Der er ikke planlagt oplag af olie og der opbevares ikke sprøjtemidler på ejendommen. Gyllebeholderen er underlagt 10-års beholderkontrol og eventuelle skader vil blive udbedret straks. Gyllebeholderne tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Det er oplyst, at hvis der skulle ske uheld, vil gener fra forurening blive minimeret ved kontakt til alarmcentralen på 112. I tilfælde af lækage på en gyllebeholder vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt. Der er stor afstand til vandløb og søer, og dermed ikke risiko for at der løber gylle til vandmiljøet.

Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Ejendommens eksisterende gyllebeholdere ligger mere end 100 m fra vandløb og søer.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøtilladelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn

Opbevaring af olie- og kemikalier er beskrevet i afsnittet om ressourceforbrug. Der er stillet vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Esbjerg Kommune finder, at der på et husdyrbrug af denne størrelse, bør forefindes en beredskabsplan, som sikrer, at der i forbindelse med uheld kan ske hurtig og målrettet indsats til begrænsning af forurening af det eksterne miljø. Der stilles derfor vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, samt at der herefter til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommene, som skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

I den konkrete ansøgning, er der tale om overgang til stipladsmodellen med en udvidelse af produktionsarealet med 30 m² i den eksisterende Stald 1. På en del af den hidtidige ensilageplads etableres en ny møddingsplads til midlertidig opbevaring af dybstrøelse. Kalvepladsen der hidtil har været tilladelse til tages ud af drift og ændres i stedet til ny ensilageplads. Da der således ikke sker en udvidelse af ejendommens bygningsmasse, er påvirkningen af landskabet uændret, hvorfor hensynet til landskabet ikke tilsidesættes.

Ejendommens bygningsæt er placeret i et område, der i kommuneplan 2026-2038 er udpeget som Særligt værdifuldt landbrugsområde og Skovrejsning ønsket.

§ 12 miljøgodkendelse fra 2018, blev der stillet vilkår om at forstærke hegnet langs Toftlundvej samt at eksisterende hegn vest og øst for anlægget, der begrænser indsigten til husdyrbrugets bygningsæt, ikke må fjernes. Der er tale om vilkår 26, 27 og 28. Vilkårene lød:

- Vilkår 26: *Der skal etableres tre rækker beplantning langs Toftlundvej jf. kort 6. Beplantningen placeres på indersiden af det eksisterende hegn, som lades stå. Der skal anvendes hjemmehørende løvfældende træer og buske.*
- Vilkår 27: *Det tre rækkede læhegn skal etableres førstkommande plantningssæson efter miljøgodkendelsen er meddelt.*
- Vilkår 28: *Eksisterende hegn skal bevares jf. det på kort 6 markerede.*

Kort 6 fra § 12 miljøgodkendelse fra 2018 er gengivet nedenfor.

Kort 5. Gengivelse af kort 6 med beplantning fra §12 miljøgodkendelsen fra 2018

Vilkår om beplantning vurderes stadig at være relevant, og bliver derfor præciseres med vilkår i denne miljøtilladelse. Der henvises til kort 6 nedenfor. Hensigten med at opretholde eksisterende beplantning omkring ejendommens anlæg føres derved

videre fra den tidligere § 12 miljøgodkendelse fra 2018. Opretholdelse af at forstærke hegnet langs Toftlundvej samt at bevare eksisterende hegn fastholder, at indsigten til husdyrbrugets bygningsset begrænses.

Det sydlige hegn, angivet med blå linje på kortet i §12 miljøgodkendelsen fra 2018 ligger ikke på ejendommens jorder. Vilkår om det sydlige hegn vil derfor ikke blive ført videre med denne miljøtilladelse. Det fremgår tillige af luftfoto fra 2025, at hegnet ikke længere findes.

Kort 6. Beplantning. Grøn linje er beplantning langs Toftlundvej. Rød linje er eksisterende hegn langs mark, der skal bevares.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke omkringliggende naturområder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til, at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder⁴.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁵.

⁴ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁵ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges med 64,8 kg NH₃-N/år til 1.568,4 kg NH₃-N/år.

Esbjerg Kommune har desuden gennemgået beregningerne i it-ansøgningen. Hvor det er vurderet at være relevant, har Esbjerg Kommune suppleret beregningerne med nye punkter eller korrigeret oplysninger om kumulation eller angivelse af ruheder.

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort.

Kort 7. Anlægget med nærmeste naturpunkter

I nedenstående ses en oversigt over naturpunkter med angivelse af relevante data.

Kategori natur			
Naturpunkt	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Beskyttelsesniveau
Kategori 2 hede, nord	0,0	0,1	Den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride et beskyttelsesniveau på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3 mose, nord	0,0	0,1	
Kategori 3 mose, øst	0,0	0,1	
Eng §3, øst	0,0	0,1	
Sø §3, øst	0,0	0,8	
Sø §3 sydøst, bilag IV	0,0	0,0	Merdeposition på 1,0 kg N/ha/år eller derunder, vil som hovedregel ikke medføre en tilstandsændring af naturtypen

Tabel 7. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Nærmeste kategori 1 natur ligger mere end 3 km fra husdyrbruget og nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 900 m nord for husdyrbruget. Beskyttelsesniveauet for kategori 1 og kategori 2 natur er overholdt.

Nærmeste kategori 3 natur, er en mose, der ligger knap ca. 1,1 km nord for husdyrbruget og en mose, der ligger ca. 1,3 km øst for husdyrbruget. Som det fremgår af tabellen herover er merbelastningen under 1,0 kg N/ha/år og dermed ikke i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Nærmeste kategori 3 skov ligger ca. 1,5 km fra husdyrbruget og merbelastningen vurderes dermed ikke at være i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Naturområder, der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er enge, søer og strandenge ikke omfattet. Nærmeste eng ligger ca. 1200 m øst for husdyrbruget og nærmeste sø ligger ca. 250 m øst for husdyrbruget. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

Via søgning på "Naturdata, Danmarks Miljøportal" er der, inden for 1.000 m fra ejendommen, fundet kendskab til bilag IV arterne løgfrø og spidssnudet frø i et område med §3 sø, der ligger ca. 900 m sydøst for husdyrbruget.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

Som det fremgår af tabellen ovenfor er merbelastningen til §3 søen langt under 1,0 kg N/ha/år og dermed ikke i en størrelsesorden, der vurderes at føre til tilstandsændring.

Der skal ikke opføres nyt byggeri, der udgør en barriere mellem vandhuller, for eventuelle vandrende bilag IV-padder i området. I vurderingen er der med hensyn

⁶ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶ – til brug i administration og planlægning og Del 2 – Odder og flagermus nr. 603 fra 2024.

til flagermus, lagt særligt vægt på, at der ikke ses gamle træer, som må vige pladsen for husdyrbrugets aktiviteter, eller at eksisterende bygninger rives ned.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det nærmeste Natura 2000 område er nr. 253, Stensbæk Plantage og Heder, der ligger ca. 3 km øst for ejendommen. Ca. 3.8 km nord for ejendommen og nær Ribe, ligger Natura 2000 område nr. 89 Vadehavet.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøtilladelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøansøgningen er der redegjort for projektets BAT emissionsniveauet og det fremgår, at BAT emissionsniveauet ikke er overholdt. Det samlede BAT krav er 1.560 kg NH₃-N/år. Den faktiske emission er 1.568 kg NH₃-N/år. Der mangler således 8 kg NH₃-N/år for at kravet er opfyldt.

Baggrunden for den manglende overholdelse af BAT emissionsniveauet har ansøger begrundet og belyst ud fra følgende:

- De eksisterende stalde er uændrede, dog søges der om yderligere 30 m² produktionsareal med staldsystemet *Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)* i Stald 1. Udvidelsen af produktionsarealet er for at have mulighed for at rykke nakkebommen og evt. gøre en nogle tværgange bredere, for at overholde dyrevelfærdskrav.
- Normalt skal nye produktionsarealer med sengebåse være med fast drænet gulv skraber og ajlefløb for at overholde BAT. Det er ikke muligt at lave de nye produktionsarealer som faste drænedede gulve, fordi det øgede areal er for at give mulighed for at rykke nakkebommen og evt. gøre nogle tværgange bredere. Udvidelse af produktionsarealet er på maksimalt 30 m², og

er placeret flere forskellige steder i stalden. Normalt er det ikke BAT at anvende en teknologi, der koster mere end 100 kr. pr. kg reduceret N. I dette tilfælde er det kun 800 kr./år til årlige omkostning til etablering, drift og vedligeholdelse af miljøteknologi. Det ikke er muligt at etablere miljøteknologi for 800 kr./år. Derfor er det ikke BAT at indføre ny miljøteknologi, hvorved det beregnede BAT-niveau kan fraviges her.

Esbjerg Kommune har gennemgået beregningerne og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne.

Esbjerg Kommune finder, at ansøger har godtgjort, at BAT-kravet konkret ikke er proportionalt som følge af de eksisterende forhold. Det vurderes tillige, at der ikke er alternative muligheder for at indrette de yderligere 30 m² produktionsareal af hensyn til dyrevelfærd i øvrige eksisterende bygninger på ejendommen eller en ny bygning til formålet. Dermed fraviger Esbjerg Kommune jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 5, BAT-kravet på 1.560 kg NH₃-N/år og den faktiske emission på 1.568 kg NH₃-N/år er dermed BAT-niveau for det ansøgte projekt.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgning om miljøtilladelse anvendes staldsystemer i eksisterende stalde og i nyt staldafsnit. For gødningsopbevaringsanlæg anvendes "nyt" for møddingsplads og "eksisterende" for de to gyllebeholdere, hvor den ene er med teknologien teltoverdækning.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Høring

I forbindelse med den 2 ugers offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger til projektet.

Samlet vurdering

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk